

27.5.2010

Dnro 96/4/10

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jussi Pajujoja

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Juha Haapamäki

POLIISIN TULEE KÄSITELLÄ MYÖS AMPUMA-ASELUPA-ASIAT ILMAN AIHEETONTA VIIVYTYSTÄ /POLISEN SKA BEHANDLA OCKSÅ ÄRENDEN SOM GÄLLER SKUTVAPENTILLS-TÅND UTAN OGRUNDAD DRÖJSMÅL

1
KANTELU

Kantelija arvosteli oikeusasiamiehelle 11.1.2010 osoittamassaan kantelussa Keski-Uudenmaan poliisilaitoksen menettelyä ampuma-aselupa-asioissa. Kantelija ei pitänyt lainmukaisena sitä, että ampuma-aselupahakemuksia saa jättää vain kahtena päivänä tiettyyn kellonaikaan. Tämän lisäksi hän arvosteli sitä, että hyvinkääläisten pitää nykyään käydä Järvenpäässä asti haastattelussa ja esittämässä ase. Hän piti myös aselupien käsittelyaikoja liian pitkinä. Vielä Kantelija arvosteli ampuma-aseluvan hintaa.

2
SELVITYS
[---]

3
RATKAISU

3.1
Poliisilaitoksen menettely

Saadun selvityksen mukaan Keski-Uudenmaan poliisilaitoksella pyrittiin vuoden 2010 alusta keskittämään aseasioiden hoitoa tietyille päiville ja tiettyyn kellonaikaan. Tarkoituksena ei kuitenkaan ollut estää asiakkaita jättämästä aselupahakemuksia muihin palvelupisteisiin ja muina kellonaikoina. Tältä osin asia ei anna minulle aihetta toimenpiteisiin.

Selvityksen mukaan resurssisyistä ampuma-aselupa-asioita jouduttiin keskittämään Järvenpään pääpoliisiasemalle. Tältä osin kantelijan arvostelu kohdistuu poliisitoiminnan organisointiin, joka on pitkälti tarkoituksenmukaisuus- eikä laillisuuskysymys. Tässä tapauksessa ei ole tullut ilmi seikkoja, jotka edellyttäisivät minulta laillisuusvalvojana toimenpiteitä.

Sen sijaan lupa-asioiden käsittelyaika on laillisuuskysymys. Hallintolain 23 §:n 1 momentin mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä. Viime kädessä myös perustuslain mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyä asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.

Poliisilaitos myöntää itsekin, että useista selvityksestä tarkemmin ilmi käyvistä syistä lupa-asioiden käsittelyajat ovat päässeet välillä venymään kohtuuttoman pitkiksi. Kantelijan asia on ollut yksi näis-

tä viipyneistä asioista. Totean, että ampuma-aselupa-asioiden käsittelyjen viipymisistä Keski-Uudenmaan poliisilaitoksella on tänä vuonna kannellut kaksi muutakin henkilöä. Käytettävissäni olevan aineiston perusteella ei ole sinänsä syytä epäillä, että nämä viipymiset olisivat seurausta jonkun poliisilaitoksen yksittäisen virkamiehen moitittavasta menettelystä. Asiakkaan näkökulmasta käsittelyn viipymisen syillä ei kuitenkaan liene suurta merkitystä.

Laillisuusvalvonnassa on lähdetty siitä, että esimerkiksi henkilöstön riittävyyteen liittyvillä seikoilla ei lähtökohtaisesti voida perustella poikkeamista siitä, mitä perustuslaki ja hallintolaki asian viivytyksettömältä käsittelyltä edellyttävät. Tässä tapauksessa ei näytä olevan kysymys yksittäisen virkamiehen menettelystä, vaan viranomaisen ja viimekädessä koko julkisen vallan vastuusta asioiden käsittelyn kestosta.

Ei ole tullut esille, että viivästykset olisivat olleet erityisen pitkiä ja on ymmärrettävää, että uudistunut ja viranomaisen työtä lisännyt lupaprosessi kestää aiempaa kauemmin. Pidänkin riittävänä saatava poliisilaitoksen tietoon käsitykseni, että sen tulisi jatkossa kiinnittää erityistä huomiota siihen, että asiakkaiden oikeus saada asiansa käsitellyksi ilman aiheetonta viivytystä toteutuu myös ampuma-aselupa-asioissa.

Totean vielä, että laillisuusvalvonnassa on havaittu viitteitä siitä, että ampuma-aselupa-asioiden käsittelyajat ovat selvästi pidentyneet muuallakin kuin vain Keski-Uudenmaan poliisilaitoksella. Herää esimerkiksi kysymys, onko entistä selvästi vaativampi lupaprosessi riittävästi resursoitu. Käsittelemisen mukaan olisikin perusteltua, että Poliisihallitus kiinnittää huomiota näiden asioiden käsittelyaikoihin poliisilaitoksille tekemillään tarkastuksilla. Lisäksi pyydän Poliisihallitusta ilmoittamaan, mikä käsittelyaikojen tilanne on valtakunnallisesti ja mitä mahdollisesti on tehtävissä sen varmistamiseksi, että ampuma-aselupa-asiat käsitellään ilman aiheetonta viivytystä kohtuullisessa ajassa. Lisäksi pyydän samalla selvitystä siitä, onko Keski-Uudenmaan poliisilaitoksen tilanne muista poikkeava ja onko tilanne parantunut maaliskuussa 2010 annetun selvityksen jälkeen sekä mahdollisista tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

3.2

Ampuma-aselupien hinta

Poliisin lupapalvelut ovat julkisoikeudellisia suoritteita, joista poliisi perii sisäasiainministeriön maksuasetuksen mukaisen omakustannushinnan. Minulla ei syytä epäillä, että ampuma-aselupien hinnoittelu olisi lainvastaista. Asia ei tältä osin anna aihetta toimenpiteisiin.

4

TOIMENPITEET

Saatan Keski-Uudenmaan poliisilaitoksen tietoon käsitykseni, että sen tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota siihen, että asiakkaiden oikeus saada asiansa käsitellyksi ilman aiheetonta viivytystä toteutuu myös ampuma-aselupa-asioissa. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni tiedoksi poliisilaitokselle.

Lisäksi pyydän Poliisihallitusta 31.12.2010 mennessä toimittamaan minulle kohdassa 3.1 tarkemmin yksilöidyn selvityksen.

Muihin toimenpiteisiin asia ei anna aihetta.

